

Datum
2015-02-11
1 (5)

Diarienummer
2014/SN 0219 003

Kommunala pensionärsrådet

Svar till Kommunala pensionärsrådet (KPR) angående synpunkter på nämndplan 2015

Tack för era synpunkter och frågor. Nedan redogörs för de frågeställningar och synpunkter ni framfört i er skrivelse daterad 2015-01-20.

Förslag till kommunstyrelsen

1. De 1,5 mkr som tidigare tagits från Äldreomsorgen och flyttats till Individ- och familjeomsorgen flyttas nu till Omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Att ett överskott uppstått inom Äldreomsorgen, har som vi uppfattat det hela, berott på att timersättningen höjdes mer än vad som behövdes. Orsaken var att kommunen bestämt sig för att införa upphandling enligt LOV i stället för enligt lagen för LOU. Från PRO och SPF menade vi att det inte blev bättre vård med höjd timersättning, vi ville i stället att antalet timmar skulle ökas, så att personalen fick bättre tid att ta hand om vårdtagarna. Egenregin hade enligt socialförvaltningen ett underskott per timme om c:a 11 kr. Kommunen valde dock att höja ersättningen med drygt 30 kr/timme för att anpassa den till en nivå, som överensstämde med de ersättningar som utgick i kommuner som infört LOV. Hade man höjt timersättningen med det belopp som egenregin behövde för att komma i balans, hade merkostnaden stannat vid c:a 2 mkr i stället för de 7,5 mkr som det nu blev på årsbasis.

Av det överskott som hemtjänsten genererade överfördes sedan 1,5 mkr till Individ och familjeomsorgen. Sannolikt gjorde de privata vårdgivarna samma överskott, i förhållande till sin andel, men det kunde inte kommunen få tillbaka. Det som vi även reagerade mot var att pengar flyttas från ett delvis avgiftsbelagt verksamhetsområde till områden som helt skattefinansieras. De taxehöjningar som genomfördes, även de mot vår uppfattning, skulle öka intäkterna med just 1,5 mkr. Vi missunnar inte de verksamhetsområden som

Tyresö kommun

Socialförvaltningen • Marknadsgränd 2 • 135 81 TYRESÖ
Tel 08-5782 91 00 • Fax 08-798 95 94
kommun@tyreso.se • www.tyreso.se

tyresö kommun

får höjda anslag, men de ska inte finansieras av pensionärer som behöver vård. Överskottet kunde ha använts till att sänka avgifterna inom Äldreomsorgen i stället. Vi utgår från att om överskott uppstår igen, detta återförs till äldreomsorgen.

Svar: *Inom hemtjänsten infördes LOV från och med den 1 april 2014. I samband med det justerades timersättningen till en något lägre nivå än innan LOV infördes. Det är riktigt att förvaltningen inte har möjligheter att kontrollera de privata utförarnas räkenskaper. När det gäller hemtjänsten som bedrivs av den kommunala utföraren så uppvisar 2014 års bokslut ett underskott motsvarande 500 tkr. Om man exkluderar de merkostnader som bemanningsenheten medfört avseende vikariekostnader hade hemtjänsten gjort ett nollresultat eller ett litet överskott.*

Hemtjänsten i kommunal regi bedrivs också som en resultatenhet från och med 1 april 2014. Detta innebär bland annat att det överskott eller, för den delen, ett underskott tas med till kommande år.

I övrigt kan också hänvisas till det svar daterat 2012-12-18 (Dnr 2012/SN 0138-50) socialnämndens ordförande Andreas Jonsson lämnade angående ersättning till utförare inom hemtjänsten.

Enligt planen ska starten för den s.k. Silviacertifieringen av Äldreomsorgen skjutas upp med ett år. De 1 900 tkr som avsatts för detta överförs i stället till verksamhetsområdet Omsorg om personer med funktionsnedsättning. Vi finner det anmärkningsvärt då personal-utbildning och utveckling är en förutsättning för att kunna bedriva en kvalificerad äldreomsorg.

Svar: *Gällande Silviacertifieringen bedöms det vara en fördel att detta senarelades ett år då vi ser att frågan är ganska omfattande och behöver längre tid för förberedelse med anledning av att samtliga utförare ska delta i certifieringen.*

Förvaltningen för nu dialog med Silviahemmet för att detaljplanera hela processen och säkerställa att vi blir både kostnadseffektiva och får en hållbar process över tid för projektets genomförande.

2. Strategiska målområden 1.4

I underrubriken "Särskilt uppdrag" anges att verksamheter som ska konkurrensutsättas ska egenregianbud inte lämnas. Vi har inte fått någon förklaring till varför så är fallet. Det innebär att egenregin inte ges möjlighet att försvara sin position. Tacksam för att få frågeställningen besvarad.

Svar: *Det är ett politiskt ställningstagande att egenregiverksamheterna inte ska lämna anbud.*

I ett kundvals-system ska kommunen oavsett upphandling enligt LOU eller LOV inta ett neutralt förhållningssätt, särskilt när kommunen deltar med egenregi, eftersom den då får dubbla roller. En roll att vara beställare och en utförare (kommunal regi). I rollen som beställare beslutar kommunen (läs socialnämnden) om ersättning, godkänner utföraren, sluter avtal, informerar invånarna, ansvarar för uppföljning och utvärdering.

3. Budget för äldreomsorgen.

I tabellen på sid. 31 framgår att intäkter från taxor och avgifter minskar med 6 402 tkr (29 %) och övriga intäkter med 4 056 tkr (21 %). Vad är orsaken?

Svar: *I samband med budgetarbetet inför 2015 har en genomgripande översyn av strukturen över hur kostnader och intäkter ska budgeteras och bokföras i syfte att få överensstämmelse mot riksredovisningen. Denna redovisning görs i form av ett räkenskaps-sammandrag (RS) där det tydligt framkommer hur en för hela riket rättvisande redovisning av både intäkter och kostnader ska göra ner till kommunal nivå. Ett exempel är att äldreomsorgen tidigare redovisat sina hyresintäkter under posten taxor och avgifter i stället för övriga intäkter. Vid genomgången har intäktsbudgeten justerats efter de faktiskt gällande förutsättningar.*

Av tabellen kan utläsas att "Förvaltningsgemensamt" belastar ÄO med 12 588 tkr och "Administration/ Myndighetsutövning" med 4 974 tkr, ökningarna med 14,3% resp. 97,3%.

Är det kostnader för att LOV införts eller vad? Hur kan administrationskostnaderna i stort förändras med nära 100 % på ett år?

Svar: *Av samma anledning som redovisas under punkten ovan så har en renodling av strukturen medfört att kostnader för bland annat färdtjänst, bostadsanpassning, anhörigvård etc. har samlats under posten Administration/ Myndighetsutövning. Ökningen har alltså ingen koppling till införande av LOV.*

I samma tabell anges att nettokostnaderna för Äldreomsorgen ökar med 24 399 tkr.

Enligt uppgifter som redovisats i KPR beräknas Socialnämndens underskott för 2014 uppgå till c:a 30 mkr. Av dessa utgör c:a 10 mkr kostnader för köpta platser, utöver de som fanns i budgeten för 2014.

I årets budget upptar kostnaden för köpta platser 29 573 mkr. Räknat från 2012 då man köpte platser för c:a 7 mkr, 2013 för 13 mkr, 2014 för 23 mkr har kostnaderna ökat med 420 %!

Svar: *Det är riktigt att kostnaderna för externt köpta platser ökat kraftigt de senaste*

åren. Ökningen kan till största delen förklaras av ett ökat behov av vård- och omsorgsplatser samt att bristen på egna vård- och omsorgsplatser varit stor. Enligt tidigare planering skulle ett nytt boende tagits i drift under året men har försenats och beräknas nu bli klart under 2016. En ramavtalsupphandling av köpta platser har påbörjats och beräknas att gälla under våren 2015. Upphandlingen kommer innebära både en kostnadskontroll och effektivitet.

Den demografiska utvecklingen kan knappast ha förändrats i motsvarande mån. Som vi ser det har behovet av särskilt boende och korttidsboende negligerats under lång tid från kommunens sida. Alla kan inte vårdas i hemmet, speciellt de med demenssjukdomar.

Det har gått nästan 10 år sedan Krusmyntan togs i bruk och därefter har stort sett inget hänt, trots god insikt om den demografiska utvecklingen. Om vi bortser från kostnaderna är bristen på särskilt boende till stort förfång, inte bara för de som hamnar i annan kommun, utan även för de anhöriga, som inte kan besöka sina nära i den utsträckning de kan om boendet fanns i egna kommunen. Vi har de senaste 10 åren framhållit behovet av fler särskilda boenden, just med hänvisning till den demografiska utvecklingen. Våra synpunkter har dock aldrig beaktats. I stället har planerade utbyggnader i stället skjutits på framtiden. Är den nu lagda budgeten tillräcklig med hänsyn till det faktiska behovet för 2015?

Svar: *Budgetarbetet för 2015 har sin utgångspunkt i omvärldsanalyser, befolkningsprognoser samt den behovsplan för äldreomsorgen som årligen revideras. En analys av föregående budgetår ligger också till grund för budgetarbetet. Förvaltningens bedömning är Äldreomsorgen har en budget i balans för budgetåret 2015. Förvaltningen ser att behoven för de mest sjuka äldre ökar och detta kommer att medföra ökade kostnader för kommunen. Vi arbetar för att bli ännu bättre på att kunna prognosticera behoven.*

4. Prestationersättningar.

En fråga som vi tidigare ställt utan att få svar på är fördelningen mellan personalkostnader resp. kapitalkostnader för byggnader per vårddygn i särskilda boenden. Det är väl så att kommunen är ägare av alla byggnader utom Krusmyntan? De är byggda vid olika tidpunkter och borde ha olika kapitalkostnader med avseende på amorteringar och avskrivningar eller ingår inte dessa kostnader i redovisningen?

För egenregi anges en "boendepeng" inkl. hyra på 1 725 kr/dygn. Varför redovisas egenregin på det sättet i förhållande till de övriga?

Svar: Boendepengen för särskilda boenden i kommunal som anges i nämndplanen avser boendepeng exklusive hyra. Den felaktiga texten har noterats och tas bort i samband med revideringen av nämndplanen i maj 2015.

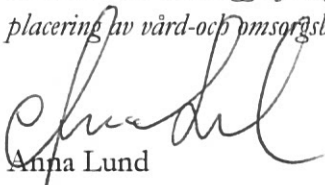
5. Övrigt.

Om kommunen har som vision att bli den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ”där äldreomsorgen har prioriterats särskilt”, är det nog hög tid att sätta fart på byggandet av särskilda boenden. När utbyggnaden av Krusmyntan 2 och Fornudden är klara, när det nu blir, beräknas ett behov av ytterligare 300 platser fram till 2023. Det är bara 8 år dit och var har kommunen tänkt placera dessa byggnader?

Att ha en vision om hur det framtida Tyresö kan tänkas se ut kan ju vara intressant i sig, men för dagens Tyresöbor är det nog angelägnare att rätta till de brister som finns nu.

Svar: Fastighetsfrågorna är vår stora fokusfråga inom socialförvaltningen 2015 så även för övriga delar i Tyresö kommun med anledning av den pågående befolkningsökningen och demografiförändringarna. Detta gör att den strategiska planeringen vässas på förvaltningarna. Exempelvis tar socialförvaltningen initiativ till att ha en resurs på del av tid som arbetar med boendepanering för att vi ska kunna arbeta mer strategiskt och effektivt med dessa frågor.

När det gäller vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen arbetar socialförvaltningen tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen med den nya översiktsplaneringen för kommunen. Fokus ligger framför allt på behovsinventering, planering av och även fysisk placering av vård- och omsorgsboenden både på kort och på lång sikt.

Anna Lund

Ordförande socialnämnden